

Dato
23. maj 2018

ÅOK og ÅOP i Skandia Link Livsforsikring A/S

Skandia Link Livsforsikring A/S (Skandia) oplyser hvert år de to nøgletal ÅOK og ÅOP på kundernes årlige pensionsoverblik. ÅOK og ÅOP står for "Årlige omkostninger i kroner" og "Årlige omkostninger i procent", og viser de omkostninger, hver enkelt kunde har betalt for at have sin pensionsordning i Skandia. Beregningen af ÅOK og ÅOP følger henstillingen fra brancheforeningen Forsikring & Pension.

I denne beskrivelse er der redegjort for den anvendte metode i Skandia Link Livsforsikring A/S, ligesom redegørelsen indeholder en samlet opgørelse over kundernes omkostninger. I enkelte tilfælde er det ikke muligt at indhente alle oplysninger om omkostninger fra tredjepart. I disse tilfælde anvendes de foruddefinerede satser, som fremgår af branchehenstillingen. Det fremgår desuden af beskrivelsen hvor der er truffet metodevalg eller afgrænsninger.

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
1 Omkostningsbegreber	3
2 Administrationsomkostninger	3
3 Investeringsomkostninger	3
3.1 Investeringsomkostninger i danske fonde.....	3
3.2 Investeringsomkostninger i udenlandske fonde.....	4
3.3 Investeringsomkostninger i forvaltede markedsrenteprodukter	4
3.4 Periodeforskydning ved opgørelse af ÅOP for fonde	5
4 Betaling for sikkerhed	5
5 Omkostninger til forsikringsformidlere	6
6 ÅOK for bestande, hvor ÅOK ikke er relevant.....	6
7 ÅOK for kunder der har forladt selskabet	6
8 Metodebeskrivelse og afstemning af markedsrenteprodukter	7
8.1 Metodebeskrivelse for markedsrenteprodukter.....	7
8.2 Afstemning af markedsrenteprodukter.....	10
Erklæringer	11
8.3 Ledelseserklæring vedrørende ÅOP og ÅOK	11
8.4 Erklæring om beregning af ÅOK og ÅOP	12

1 Omkostningsbegreber

I henstillingen fra Forsikring & Pension arbejdes der med fire overordnede omkostningsbegreber:

- Administrationsomkostninger (direkte omkostninger)
- Investeringsomkostninger (indirekte omkostninger)
- Betaling for sikkerhed (risikoforrentning og garantibetaling)
- Omkostninger til forsikringsformidlere (fx mæglere eller agenter)

2 Administrationsomkostninger

Administrationsomkostninger omfatter udgifter til administration, løbende service og rådgivning, der bliver trukket direkte i kundernes indbetalinger, indskud, overførsler, eller i opsparingen.

Desuden indgår også administrationsomkostninger vedrørende tilknyttede forsikringer som fx:

- Syge og ulykkesforsikring (SUL)
- Sundhedsforsikring, der er en integreret del af kundens pensionsordning
- Gruppelivsforsikring

3 Investeringsomkostninger

Fælles for investeringsomkostningerne er, at de er trukket fra i det afkast kunderne får. Omkostningerne dækker udgifter til investering og forvaltning af kundernes pensionsopsparinger. Det gælder både udgifter til Skandia og til eksterne forvaltere.

En del af investeringsomkostningerne fremgår direkte af regnskabet, mens den del, der vedrører de underliggende aktiver, der investeres i fonde, opgøres i henhold til branchehenstillingen på baggrund af oplysninger fra de pågældende kapitalforvaltere eller de foruddefinerede satser.

3.1 Investeringsomkostninger i danske fonde

Investeringsomkostninger for danske fonde opgøres med udgangspunkt i fondenes officielle omkostningstal ÅOP, som er offentligt tilgængelige på Investering Danmarks hjemmeside: www.investering.dk

ÅOP for danske fonde består af følgende:

- *Total Expense Ratio (TER)
- **Emissionstillæg og indløsningsfradrag (Der medtages 1/7 del af fondens maksimale emissionstillæg og indløsningsfradrag, da det antages, at fonden ejes i 7 år)
- ***Direkte omkostninger i forbindelse med porteføljepleje.

*TER omfatter beholdningsprovision, som er honorering af distributionskanaler, honorar for investeringsrådgivning/porteføljeforvaltning, gebyr til depotsekskab og udgifter til administration (som fx løn, husleje m.m.).

**Skandia regner ikke emissionstillæg eller indløsningsfradrag med i fondenes ÅOP, da kunderne i Skandia ikke betaler disse omkostninger.

***Fondens direkte omkostninger omfatter kurtage, eventuelle handelsafgifter og skatter. I henhold til pensionsbranchens omkostningshenstilling er indirekte handelsomkostninger, som er en del af den handlede kurs – kursspreads – ikke med i ÅOP, men er indregnet i afkastet.

3.2 *Investeringsomkostninger i udenlandske fonde*

Udenlandske fonde er ikke omfattet af samme regler som danske fonde, og der stilles fx ikke krav om, at de skal beregne og offentliggøre ÅOP tal. Derfor har Forsikring & Pension henstillet til, at pensionsselskaberne beregner ÅOP for udenlandske fonde, som summen af den enkelte investeringsfonds TER, som fremgår af fondenes regnskaber, tillagt fondens *direkte omkostninger i forbindelse med porteføljepleje.

Hvis det ikke er muligt, at få oplyst størrelsen af en fonds direkte omkostninger for porteføljepleje, skal selskaberne ifølge henstillingen fra Forsikring & Pension anvende et omkostningstillæg jævnfør nedenstående skemaer:

T.E.R.-tillæg for udenlandske investeringsforeninger, obligationer, bp.

Aktivt forvaltede		Passivt forvaltede	
Udviklede lande	Ikke-udviklede lande	Udviklede lande	Ikke-udviklede lande
3 bp.	11 bp.	1 bp.	0 bp.

T.E.R.-tillæg for udenlandske investeringsforeninger, aktier, bp.

Aktivt forvaltede		Passivt forvaltede	
Udviklede lande	Ikke-udviklede lande	Udviklede lande	Ikke-udviklede lande
14 bp.	31 bp.	7 bp.	14 bp.

*Fondens direkte omkostninger omfatter kurtage, eventuelle handelsafgifter og skatter. I henhold til pensionsbranchens omkostningshenstilling er indirekte handelsomkostninger, som er en del af den handlede kurs – kursspreads – ikke med i ÅOP, men er indregnet i afkastet.

3.3 *Investeringsomkostninger i forvaltede markedsrenteprodukter*

Skandia tilbyder kunderne at spare op i en række markedsrenteprodukter med forskellige egenskaber, hvor Skandia står for forvaltningen:

1. Skandia Match
2. Skandia Livscyklus
3. Skandia Basic
4. Skandia Safe

I skemaet på næste side er angivet de beregnede investeringsomkostninger udtrykt ved ÅOP for udvalgte profiler i de enkelte produkter.

AOP	Lav risiko	Mellem risiko	Høj risiko	Ekstra høj risiko
Basic	0,41 %	0,39 %	0,37 %	0,35 %
Match	0,81 %	0,92 %	1,02 %	1,03 %
Livscyklus 30 år til pension	0,92 %	1,02 %	1,03 %	1,03 %
Livscyklus 15 år til pension	0,87 %	0,95 %	1,01 %	1,03 %
Livscyklus 5 år til pension	0,81 %	0,81 %	0,88 %	0,95 %

3.3.1 Skandia Safe

For kunder i Skandia Safe beregnes investeringsomkostningerne for den enkelte kunde på baggrund af fordelingen af deres opsparing mellem de underliggende fonde, produktet består af. Herunder er vist ÅOP for en repræsentativ kunde med en opsparing på 500.000 kr. og en årlig indbetaling på 50.000 kr.:

AOP	Skandia Safe
Safe 30 år til pension	1,16 %
Safe 15 år til pension	0,90 %
Safe 5 år til pension	0,10 %

3.3.2 Skandia Link

For kunder i Skandia Link, hvor kunderne selv vælger, hvordan deres opsparing og indbetalinger skal placeres, beregnes investeringsomkostningerne for den enkelte kunde på baggrund af de daglige beholdninger i fondene. ÅOP for de enkelte fonde fremgår af fakta-arkene for de enkelte fonde, som findes ved at klikke på de enkelte fonde på fondslisten på skandia.dk.

3.4 Periodeforskydning ved opgørelse af ÅOP for fonde

Ved opgørelsen af kundernes samlede ÅOK og ÅOP, anvendes de underliggende fondes senest offentliggjorte investeringsomkostninger på beregningstidspunktet. Det betyder i praksis, at det er forrige års ÅOP for danske fonde, henholdsvis TER for udenlandske fonde, der anvendes, da fondene typisk ikke har aflagt regnskaber eller offentliggjort nye ÅOP/TER satser, når beregningen af kundernes samlede ÅOK og ÅOP finder sted.

4 Betaling for sikkerhed

Skandia Link Livsforsikring A/S administrerer fra d. 2. januar 2018 kun markedsrenteprodukter. I Skandia Link, Skandia Match og Skandia Basic er der ikke nogen form for garanti, hvorfor kunderne heller ikke betaler for dette.

Skandia Safe er et opsparingsprodukt, der giver sikkerhed for at få udbetalt et minimumsbeløb på det aftalte pensionstidspunkt. Uanset hvordan de finansielle markeder udvikler sig, bliver de penge, der indbetales til opsparingen, som minimum udbetalt igen. Sikkerheden gælder nettoindbetalingerne, efter

Skandia har trukket omkostninger, betaling for sikkerhed, udgifter til dækninger samt evt. arbejdsmarkedsbidrag og før skat.

Skandia har mulighed for at opkræve betaling for denne sikkerhed, men har jævnfør anmeldelse til Finanstilsynet, ikke gjort det i kalenderåret 2017. Hvis Skandia på et tidspunkt beslutter at opkræve betaling for sikkerheden i Skandia Safe, vil udgiften i så fald indgå i opgørelsen af ÅOP og ÅOK.

5 Omkostninger til forsikringsformidlere

Omkostninger til forsikringsformidlere omfatter omkostninger for rådgivning i forbindelse med oprettelse samt løbende service. Disse omkostninger trækkes direkte i kundernes indbetalinger, indskud, overførsler, eller i opsparingen.

6 ÅOK for bestande, hvor ÅOK ikke er relevant

Da Skandia fra d. 2. januar 2018 kun administrerer markedsrenteprodukter, har selskabet ikke længere omkostninger, der ikke er relevante i forhold til ÅOK. Alle beløb anført i afstemningsskemaet i afsnit 8.2 indeholder derfor kun beløb vedrørende markedsrenteprodukter.

7 ÅOK for kunder der har forladt selskabet

ÅOK for kunder der har forladt selskabet, er beregnet forholdsmæssigt ud fra de udbetalte beløb, under antagelse af at alle kunder har genkøbt midt i året, og omkostningerne fordeler sig ligeligt over året.

8 Metodebeskrivelse og afstemning af markedsrenteprodukter

8.1 Metodebeskrivelse for markedsrenteprodukter

Omkostningselement	Metode/kilde	Fordelingsnøgle
Administrationsomkostninger	<p>Administrationsomkostninger udgøres af summen af de gebyrer, der trækkes direkte på hver enkelt kundes ordning, og de omkostninger, der vedrører sundhedsforsikring og gruppelivsforsikring.</p> <p>De gebyrer, der trækkes direkte på den enkelte kundes ordning, fremgår af såvel selskabets systemer, som af den detaljerede årlige oversigt, kunderne kan finde på Mit Skandia.</p> <p>De omkostninger der vedrører den del af kundernes indbetalinger, der anvendes til sundhedsforsikring og gruppelivsforsikring findes i henholdsvis det interne regnskab for Skandia Lifeline, Mølholm og AIGs årsregnskab for 2016 og Forenede Gruppelivs regnskab for 2017.</p>	<p>Gebyrerne, der trækkes direkte, fordeles og posteres på hver enkelt kundes ordning løbende gennem året.</p> <p>For kunder der forlader selskabet i året, udgør de månedlige fordelte gebyrer de endelige omkostninger for perioden.</p> <p>Omkostningerne vedrørende sundhedsforsikring og gruppeliv, fordeles til de kunder, der rent faktisk har haft en eller flere af de pågældende forsikringer i året. Fordelingen sker ud fra størrelsen af den præmie der er betalt til de pågældende dækninger.</p> <p>Over-/underskud på administrations- og erhvervesomkostninger som dækkes af basiskapitalen, opgøres som de samlede administrations og erhvervesomkostninger for Skandia, fraregnet de gebyrer og vederlag, kunderne har betalt i løbet af året.</p>
Omkostnings- og risikoresultat	Ej relevant da der er tale om markedsrenteprodukt	
Investeringsomkostninger	<p>Investeringsomkostninger udgøres dels af de omkostninger, som fremgår af årsregnskabet for Skandia Link Livsforsikring A/S, under regnskabsposten "Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed", og dels af de indirekte investeringsomkostninger, der er forbundet med investeringer i fonde, værdipapirer og lignende.</p>	<p>Investeringsomkostningerne fra regnskabet fordeles på kunderne efter deres gennemsnitlige årlige depot = ($\frac{1}{2}$ x primo depot) + ($\frac{1}{2}$ x ultimo depot).</p> <p>Investeringsomkostningerne i fonde og sammensatte porteføljer fordeles på baggrund af kundernes faktiske daglige beholdning i den enkelte fond.</p>

	<p>Skandia opgør investeringsomkostninger for følgende tre aktivkategorier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eksternt administrerede aktiefonde • Eksternt administrerede obligationsfonde • Eksternt administrerede hedgefonde <p>For alle tre kategorier opgøres omkostningerne efter nedenstående metode:</p> <p>For danske investeringsforeninger (fonde) anvender Skandia det officielle ÅOP fra de pågældende fondes seneste regnskab.</p> <p>For udenlandske fonde indhenter Skandia i stedet fondenes TER (Total Expense Ratio) fra Morningstar. I de tilfælde hvor TER ikke indgår i Morningstar for en specifik fond, indhentes TER direkte fra forvalteren. I TER er kurtagebetaling imidlertid ikke inkluderet, og derfor anvender Skandia de prædefinerede satser fra F&P sammen med TER fra Morningstar. I de tilfælde hvor Skandia indhenter TER direkte fra forvalteren, efterspørges dog også kurtageomkostninger, som så benyttes, hvis de bliver oplyst.</p> <p>Skandia har desuden selv ansvaret for at beregne ÅOP på alle sine sammensatte porteføljer, internt administrerede obligationsfonde, og markedsrenteprodukter. Beregningen sker med de metodevalg og afgrænsninger, der er beskrevet ovenfor i afsnit 3. "Investeringsomkostninger".</p>	<p>Investeringsomkostninger forbundet med basiskapitalen opgøres som forholdet mellem gennemsnittet af egenkapitalen og de gennemsnitlige årlige forsikringsmæssige hensættelser = $(EK \text{ primo} + EK \text{ ultimo}) / (FH \text{ primo} + FH \text{ ultimo})$</p>
<p>Risikoforrentning til al basiskapital</p>	<p>Ikke relevant, markedsrente bestanden har ikke tilknyttet ansvarlig lånekapital.</p>	

Garantibetaling	For produktet Skandia Safe, er der mulighed for at opkræve betaling for garanti. Satsen er 0 % for 2017, og der blev således ikke opkrævet noget.	
Omkostninger til Forsikringsformidlere	Omkostninger til forsikringsformidlere udgør de omkostninger til aftalt vederlag for rådgivning og service, der månedligt trækkes direkte på hver enkelt kundes ordning.	Omkostninger til forsikringsformidlere fordeles og posteres på hver enkelt kundes ordning i løbet af året. Det samlede beløb fremgår også af den detaljerede årlige oversigt, som kunderne kan finde på Mit Skandia.

8.2 Afstemning af markedsrenteprodukter

Nr.		TDKK
1A	Summen af ÅOK oplyst til kunderne	392 381
1B	Summen af ÅOK fordelt på kunder, der har forladt selskabet	33 817
1C	Summen af ÅOK for bestande, hvor ÅOK ikke er relevant	-
1D	Summen af endnu ikke oplyst ÅOK	
1	Summen af ÅOK til kunderne	426 198
	Omkostningspost	TDKK
2	Administrations- og erhvervsomkostninger, jf. resultatopgørelsen	320 708
3	Leje af domicilejendom	-
4	Mægleromkostninger	61 285
5	Forsikringsmæssige driftsomkostninger i datterselskaber	-
6	Administrationsomkostninger hos eksterne leverandører af forsikringsydelser	533
7	Administrations- og erhvervsomkostninger forbundet med SUL-forsikringer, jf. regnskabet	51 431
8	Over-/underskud på administrations- og erhvervsomkostninger, som dækkes af basiskapitalen	-271 980
9	Investeringsomkostninger, jf. resultatopgørelsen	49 901
10	Indirekte investeringsomkostninger i fonde, datterselskaber, investeringsforeninger mv.	207 050
11	Over-/underskud på investerings-omkostninger, som dækkes af basiskapitalen	-
12	Investeringsomkostninger forbundet med basiskapitalen	-1 273
13	Risikoforrentning inkl. udligning af skyggekonti	-
14	Garantibetalinger	-
15	Omkostnings- og risikoresultat	-
16	Øvrige omkostninger, der kan specificeres	-
17	I alt	417 656
18	Forskel mellem 1 og 17	8 542

Erklæringer**8.3 Ledelseserklæring vedrørende ÅOP og ÅOK**

Selskabet har dags dato behandlet og godkendt den kvalitative og kvantitative del af metodebeskrivelsen for regnskabsåret 2017 for Skandia Link Livsforsikring A/S.

Det er vores opfattelse, at metodebeskrivelsen og afstemningsskemaet er udarbejdet i overensstemmelse med den gældende henstilling om metodebeskrivelser fra Forsikring & Pensions bestyrelse (LP-Info 46/17).

Det er endvidere vores opfattelse, at beregningen af ÅOK og ÅOP samt de metodemæssige valg, der er redegjort for i metodebeskrivelsen, er i overensstemmelse med den gældende henstilling om omkostninger, herunder beregning af de kundespecifikke ÅOK og ÅOP-tal, fra Forsikring & Pensions bestyrelse (LP-Info 46/17).

Endelig er det vores opfattelse, at afstemningen mellem summen af de kundespecifikke ÅOK'er og årsregnskabet samt selskabets øvrige registreringer er udarbejdet i overensstemmelse med den gældende henstilling fra Forsikring & Pensions bestyrelse (LP-Info 46/17).

Ørestad, den 23. maj 2018

Skandia Link Livsforsikring A/S

Per Wahlström
Administrerende direktør

Martin Teilmann Melchior
Ansvarshavende aktuar

8.4 Erklæring om beregning af ÅOK og ÅOP

Til ledelsen i Skandia Link Livsforsikring A/S

Vi har i overensstemmelse med Forsikring & Pensions henstilling i LP-information 46/17 foretaget en gennemgang af metodebeskrivelse, afstemningsskema og beregning af omkostningselementer ved opgørelse af ÅOK (årlige omkostninger i kroner) og ÅOP (årlige omkostninger i procent) for Skandia Link Livsforsikring A/S for 2017.

Selskabets metodebeskrivelse og afstemningsskema er dateret den 23. maj 2018.

Vores konklusion udtrykkes med begrænset grad af sikkerhed.

Ledelsens ansvar

Ledelsen har ansvaret for, at metodebeskrivelsen, afstemningsskemaet samt beregning og fordeling af omkostningselementer ved opgørelsen af ÅOK og ÅOP er udarbejdet i overensstemmelse med LP-information 46/17.

Revisors ansvar

Vores ansvar er på baggrund af vores gennemgang alene at udtrykke en konklusion om, hvorvidt selskabets beregning af omkostningselementer ved opgørelse af ÅOK og ÅOP er foretaget i overensstemmelse med den udarbejdede metodebeskrivelse og selskabets øvrige registreringer.

Vi har udført vores arbejde i overensstemmelse med ISAE 3000, Andre erklæringer med sikkerhed end revision eller review af historiske finansielle oplysninger og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning samt i overensstemmelse med vejledningen i LP-information 46/17 fra Forsikring & Pension med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for, at selskabets beregning af omkostningselementer ved opgørelse af ÅOK og ÅOP er foretaget i overensstemmelse med den udarbejdede metodebeskrivelse og selskabets øvrige registreringer.

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab er underlagt international standard om kvalitetsstyring, ISQC 1, og anvender således et omfattende kvalitetsstyringssystem, herunder dokumenterede politikker og procedurer vedrørende overholdelse af etiske krav, faglige standarder og gældende krav i lov og øvrig regulering.

Vi har overholdt kravene til uafhængighed og andre etiske krav i FSR – danske revisors retningslinjer for revisors etiske adfærd (Ethiske regler for revisorer), der bygger på de grundlæggende principper om integritet, objektivitet, faglig kompetence og fornøden omhu, fortrolighed og professionel adfærd.

Det udførte arbejde er foretaget ved hjælp af begrænsede stikprøver, interviews og proceduregennemgang, og vi har herunder påset, om

- selskabet beregner omkostningselementerne, herunder ÅOK og ÅOP, på den måde, som selskabet har beskrevet i metodebeskrivelsen,
- der er overensstemmelse mellem de oplysninger, som fremgår af afstemningsskemaet, og årsregnskabet for 2017 samt selskabets øvrige registreringer,
- de metodemæssige valg, som selskabet har redegjort for i metodebeskrivelsen, er anvendt i afstemningsskemaet,
- selskabet har udarbejdet en afstemning af, at samtlige opgjorte omkostninger er fordelt på selskabets kunder, samt at
- selskabet har godtgjort, at det ÅOK og ÅOP, som den enkelte kunde oplyses om, svarer til de omkostninger, som selskabet beregningsmæssigt har pålagt kunden.

Det udførte arbejde har ikke omfattet:

- Kontrol af fordelingen af de opgjorte omkostninger mellem de enkelte kunder samt den enkelte kundes oplysninger om ÅOK og ÅOP.

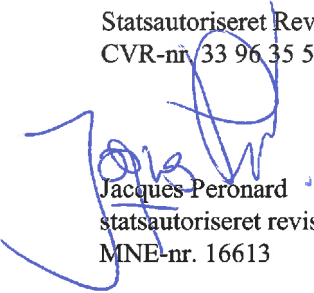
Konklusion

Ved det udførte arbejde er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os anledning til at konkludere, at selskabets beregning af omkostningselementer ved opgørelse af ÅOK og ÅOP ikke i al væsentlighed er foretaget i overensstemmelse med den udarbejdede metodebeskrivelse, afstemningsskema og selskabets øvrige registreringer.

København, den 23. maj 2018

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56

Jacques Peronard
statsautoriseret revisor
MNE-nr. 16613

Michael Thorø Larsen
statsautoriseret revisor
MNE-nr. 35823